

Jezus en de tempel (3):

Jezus ontmoet Simeon, schriftgeleerden en zijn zicht over Jeruzalem: 'jong, jeugdig en het vooruitzicht/de toekomst'.

Herbergewangelisatiedienst nr. 163. Voorganger: Bob de Raadt.

Email: bobderaadt@live.nl

Datum: 3 febr. 2008

Inleiding:

Tijdens de vorige Herbergdiensten over het thema 'Jezus en de tempel' heb ik stilgestaan bij:

1. Jezus op het dak van de tempel en de verzoeking door satan
2. Bethesda¹ en de matrasdrager; zijn genezing
3. Deze keer gaat het over een paar ontmoetingen van mensen met Jezus; indrukwekkende, wereldberoemde ontmoetingen en momenten. Met Simeon, vaak in schilderijen tot verbeelding gebracht. Als 12-jarige in de tempel: de schriftgeleerden zijn er ontdaan van; staan met een mond vol tanden. Wat een verbazing over zo'n intellectuele jongen. En dan het moment dat Jezus ontroerd over Jeruzalem kijkt. Om zelf stil van te worden. Deze dienst staat in het teken van: *jong, jeugdig en het vooruitzicht en de toekomst*. Daarnaast – toevallig – is 3 februari de feestdag waarop de presentatie van Jezus in de tempel (en daarbij de ontmoeting met Simeon en Anna) gevierd en herdacht wordt.

Meditatie: Jezus ontmoet (jong, jeugdig en het vooruitzicht)

1. Inleiding:

Vandaag staan wij stil bij een aantal ontmoetingen die Jezus heeft met mensen in de tempel. Of zoals je het ook kunt zeggen: mensen die Jezus in de tempel ontmoeten.

We hebben al stilgestaan bij de ontmoeting van Jezus met satan op het dak van de tempel² en bij de anonieme man die ziek in Bethesda lag³.

Ik denk daarbij aan de volgende ontmoetingen:

a. Anna en Simeon: Lucas 2: 22-39:

b. De twaalfjarige Jezus in de tempel: Lucas 2: 40-52

c. Jezus kijkt uit over Jeruzalem en de tempel: hij weende⁴ (Luc. 19: 41).

Andere situaties zijn bijv.:

- Johannes 7: 14 vv: de verbazing van de Joden

- de kooplui in de tempel (de tempelreiniging): (Joh. 2: 13-25, Matt. 21: 12-13, Marcus 11:15-18; Lucas 19: 45-48). Daar kom ik een volgende keer op terug.

- Joh. 10: 22-39: ontmoeting met de Joden tijdens het Vernieuwingsfeest van de tempel. Ook op dit thema kom ik nog terug (Chanoekafeest; de ontwijding van Epifanes – varkens in de tempel, de strijd/opstand door de Makkabeeën).

¹ Zie *Bethesda*, artikel geschreven door Alfred Muller; in: *Israëllaktueel*, 24^e jaargang, nr. 208, febr. 2008, pag. 19 (Bijbelse geografie en archeologie). Verwijst naar Johannes 5:2; bevat mooie foto's van de lokatie Bethesda. Geeft een kort geschiedkundig overzicht.

² Herbergdienst van 16-09-2007; nr. 145: *Jezus en de tempel, confrontatie met satan; over verloochening en navolging/gehoorzaamheid*

³ Herbergdienst van 21-10-2007; nr. 149: *Jezus en de tempel (2): De matrasdrager uit Bethesda, een belijdenis in de tempel*.

⁴ Leestip: Psalm 74: *Klaaglied over de verwoeste tempel*.

Vragen aan het begin van deze meditatie:

- waarin is Simeon een voorbeeld voor oudere mensen; welke ‘ vertroosting ’ biedt Jezus ons?
- wat kan de jeugd leren van deze intelligente, lerende houding van de Here Jezus?
- wat is het vooruitzicht m.b.t. onze toekomst? Waardoor laten wij ons leiden? Hoe kijken wij naar de toekomst?

2. De ontmoeting van Simeon met Jezus⁵ (Lucas 2:25 vv) > thema: jong & oud:

Het lijkt op de eerste ontmoeting tussen een opa en zijn kleinkind. Simeon heeft zo lang naar dit moment uitgekeken, maar hij is ondertussen oud geworden. Te oud om het verlangde toch nog vervuld te zien? De naam van Simeon betekent ‘ verhooring ’⁶ of ‘ luisterend ’⁷; dat schept verwachtingen. Zouden die uitkomen?

Jezus wordt door zijn ouders de tempel in Jeruzalem binnengedragen. Het is een oude Joodse traditie om 40 dagen na de geboorte van het kind, het kind in de tempel voor te stellen aan de Here en een reinigingsoffer⁸ te brengen. Als offer kunnen een paar tortelduiven of twee jonge duiven⁹ gebracht worden, als de ouders zich niet kunnen veroorloven om een lam te offeren. Daarbij is het van belang om op te merken dat deze regel geldt voor de situatie van “al het eerstgeborene van het mannelijke geslacht¹⁰, die heilig^{11 12} zal heten voor de Here”¹³. In het gedeelte van Lucas 2: 22-24 wordt 3x verwezen naar de ‘ Wet des Heren ’ (of de Wet van Mozes). Dat is het referentiekader voor Jezus, ook al is Hij nog zo jong.

In de tempel ontmoeten zij Simeon, een vrome Jood, aan wie de Geest heeft bekend gemaakt dat hij niet eerder zou sterven dan nadat hij de Messias zou hebben gezien. Een duidelijke belofte. Van hem wordt gezegd: “... *deze man was rechtvaardig en vroom, en hij verwachtte de vertroosting*¹⁴ *van Israël en de Heilige Geest*¹⁵ *was op hem*”. Simeon is een overbrugging tussen de Oudtestamentische ‘ vertroosting ’ en de Nieuwtestamentische vervulling van het verbond.

⁵ Dit tafereel is vaak geschilderd:

- *Simeon the Righteous* – Alexey Yegorov *1830-40

- Arent de Gelder (1645-1727): *Simeon en Anna loven de kleine Jezus*; olieverf op doek (94x107 cm) – ca. 1700. Hangt in het Mauritshuis te Den Haag. Zie op: <http://www.statenvertaling.net/kunst/grootbeeld/175.html> De Gelder was een leerling van Rembrandt: “de verlossing is een Verlosser” (Van Os, 18-01-2004)

- Rembrandt (1628): *De profetie van Simeon aan Maria*. www.statenvertaling.net/kunst/grootbeeld/452.htm Zie onder referenties > W.L. Meijer, met een interessante toelichting op dit schilderij.

⁶ F. Dahlby (1973) – *Bijbels woordenboek* – Baarn: Ten Have; p. 325.

⁷ www.bijbelarchief.nl, pag. 9, zie referenties.

⁸ De reinigingsdagen zijn de dagen die verlopen moeten zijn, voordat een kraamvrouw weer de tempel mag bezoeken. Deze regels staan beschreven in Leviticus 12:2-4. Het gaat om 40 dagen van onreinheid – voor zowel moeder als kind/zoon – en daardoor het uitgesloten zijn van de gemeenschap met God in zijn heiligdom.

⁹ Dit toont de armoede van de ouders van Jezus.

¹⁰ Dit is een verwijzing naar en een herinnering aan de laatste plaag in Egypte. De oudste zoon van de Israëlieten werd gespaard als er offerbloed aan de deurpost was gesmeerd. De oudste zonen van de Egyptenaren werden niet gespaard, Exodus 13:15.

¹¹ D.w.z.: de Here toegewijd; Ex. 13:2, 12; 22:29; Lev. 27:26; Num. 18:15. Later zullen de Leviëten de plaats van de eerstgeborenen innemen (Num. 3:11-13). Jezus neemt op Zijn beurt de taak van de Leviëten weer over, nu Hij de eeuwige Hogepriester is geworden; zie Hebr. 7:11-17. Een andere vergelijking is ook mogelijk: Ook Samuël werd voor de dienst aan de Here God/Jahwe afgezonderd (1 Sam.1:28).

¹² D.w.z.: voorbehouden voor God en in Gods dienst.

¹³ Lucas 2:23. Jezus moet dus evenzeer gereinigd worden, ondanks het feit dat Hij zonder zonde is geweest. Al het menselijke moet hij ondergaan, ondanks Zijn heilige status.

¹⁴ Het gaat hierbij om de profetische verwachting (vgl. Luc. 2:38 en Marcus 15:43). Het is een aanduiding van het Messiaanse heil zoals Jesaja 40:1 en Jes. 61:2 vertellen. In het woord ‘ vertroosting ’ zit de Oudtestamentische typering van de wet en de profetie.

Nadat Simeon een godsspraak heeft ontvangen, wordt hij nu door de Geest naar de tempel geleid. Heel bijzonder! Als hij Jezus met zijn ouders de tempel binnen ziet komen, neemt hij het kind in zijn armen en looft God.

Hij herkent in Jezus de Heiland. Hij doet een drietal uitspraken:

- hij looft God om het licht, dat door Hem over Israël en de volken op zou gaan
- de komende tegenstand tegen Jezus tijdens Zijn leven
- en het leed voor Maria, de moeder van Jezus.

Rembrandt heeft een prachtig schilderij over de presentatie van Jezus in de tempel gemaakt; over het moment met Simeon en Anna.

Toepassing:

De oude(re) mens is zeer bruikbaar voor de Here, om de verwachting gaande te houden; om de vertroosting te blijven zoeken. Door volhardend gebed, door stil te zijn voor de Here. Door te getuigen in woord en daad. Door een leven lang - en Simeon was op een flinke leeftijd - het heil te verwachten. Een leven lang op dát Heil te wachten. De vertroosting ervaren: de genade van de Here God door de Here Jezus Christus ontvangen; Hem ontmoeten – en dat geldt letterlijk voor Simeon. Vertrouwing is het zoeken van de Here en Hem dienen, toegewijd zijn. Dat kunnen wij van hem/Simeon leren; oud en *jong*!

3. De 12-jarige Jezus in de Tempel (Lucas 2:40-52); thema: *jeugdig*.

Het is een bijzondere situatie en toch ook weer niet. Want Jozef, Maria en het kind Jezus zijn gewend om elk jaar naar het Paasfeest in Jeruzalem te gaan. Dat is traditie en Jezus' ouders doen daar ook aan mee. Bovendien wordt een 12-jarige Joodse jongen voorbereid om opgenomen te worden in de religieuze gemeenschap. Dat maakt het dus tot een bijzonder moment.

Jozef, Maria en Jezus zijn trouwens niet de enige personen die op pad gaan.

Het zal onderweg wel een drukte van belang zijn geweest; een lange stoet met mensen; op weg naar de Tempel; een feestreis.

Aan het eind van de feestdagen, als iedereen weer naar huis gaat, blijft Jezus in de Tempel. Hij is leergierig, hij stelt vragen. Meer nog: **zij (de schriftgeleerden) zijn verbaasd over zijn verstand en over zijn antwoorden**. Stel je voor: een jonge intellectueel van 12 jaar, zeer begaafd, met veel kennis (nu al!) en inzicht. Eigenlijk overtreft hij degenen die hem les zouden moeten geven.

Jezus maakt grote indruk op de schriftgeleerden, vanwege zijn kennis. Hij wil de dingen van Zijn hemelse Vader doen¹⁵ (Rina Koops, z.j.).

Als ik daar mijn gedachten over laat gaan, merk ik dat ik eigenlijk wel erg graag bij dat gesprek aanwezig had willen zijn. Hoe zou dat gesprek begonnen zijn? Op welke manier zou Jezus binnengekomen zijn? Met een houding van: 'Ik zal het hen eens even vertellen hoe het eigenlijk zit?' Ik denk dat niet, want Jezus stelde zich ook bescheiden op. Hij liep niet te koop met z'n status, met z'n kennis, met z'n afkomst. Uit het verloop van het verhaal blijkt, dat Hij begint met luisteren. Luisteren naar de ander/naar anderen. Dat klinkt als een uitnodigende houding naar medemensen toe; dat schept ruimte voor de naaste: een respectvolle houding.

¹⁵ De Heilige Geest was lange tijd afwezig geweest onder het volk. Nu komt Hij bij Simeon terug van weggeweest en daarmee komt het Nieuwtestamentische in hem samen, als teken van het Nieuwe Verbond. Oud en Nieuw samen.

¹⁶ Vergelijk Johannes 4:34: "Jezus zeide tot hen: "Mijn spijs is de wil te doen, die Mij gezonden heeft, en zijn werk te volbrengen". Jezus gehoorzaamt zijn Vader met blijdschap. Zie bijv. ook: Joh. 5:30b, 6:38, 7:16, 8:29b. Hij is ook de enige die dat werk kan volbrengen; Joh. 19:30.

In het vervolg van het gesprek worden er vragen gesteld. Ik ben nieuwsgierig naar de vragen die Jezus aan de schriftgeleerden heeft gesteld.

- Zou dat over hun kennis over de Here God zijn gegaan? Hoe zij Jahwe kennen, zien, ervaren; hoe zij Hem oprecht zoeken?
- Of zou het gegaan zijn over hun liefde voor hun God?
- Zouden de schriftgeleerden dat in hun persoonlijke leven gekend hebben?
- Zou Jezus gevraagd hebben naar 'hun stille tijd' i.p.v. hun bidden op de hoeken van de straten?
- Zou Hij gevraagd hebben naar hun Messias-verwachting?
- Hebt u enig idee? De vragen staan niet vermeld in het schriftgedeelte.

Wel is duidelijk dat de schriftgeleerden zeer verbaasd zijn. Dit hebben zij nog nooit meegemaakt. Zo jong, zo jeugdig en dan zo'n kennis, zo'n inzicht. Wat een toptalent! Die moet je in de gaten houden! "Dat wordt een hogepriester of in ieder geval een belangrijke toekomstige leider", zouden zij hebben kunnen denken. Zouden zij Hem trouwens herkend hebben, toen Hij op z'n dertigste in het openbaar verscheen en Zijn bediening begon? Zouden zij toen teruggedacht hebben aan die intelligente jongen van 12 jaar, die toen zo'n enorme indruk maakte. Daar heb je die wijze jongeman weer! Ook daar wordt in de Schrift niet over gerept!

Wel toont dit schriftgedeelte de oprechte verbazing bij de schriftgeleerden. Niet alleen de vragen verbaasden; ook de antwoorden!

Om welke antwoorden gaat het dan?

- misschien over de Almacht van de Here God, dat Hij de Alpha en Omega is.
- misschien over de aanstaande vervulling van de oudtestamentische profetieën over de nabije Messias en de komst van Zijn Vrederijk; over de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.
- misschien over het feit dat Hij, Jezus Jahwe wilde dienen!
- misschien ging het over het belang van de Tempel en de ware dienst aan de Here God
- misschien had Hij zoveel inzicht in de geschiedenis van het Joodse volk, zoals Hebr. 11 over de wolk van getuigen vertelt. Over de verbondenheid van Jahwe met het Joodse volk.
- misschien heeft Hij toen al een tipje van de sluier opgelicht "dat Hij de dingen van Zijn Vader bezig moet zijn", zoals Hij dat later aan zijn vader en moeder uitlegt.

Wie weet?! De Schrift geeft geen nadere informatie over de vragen en de antwoorden.

In dit gedeelte klinkt door:

- Ken uw kind!¹⁷ Niet alleen de gebruiksaanwijzing; heb ook zicht op hun persoonlijke talenten en capaciteiten.
- Verschillende profetieën, zoals voorzeggd in Jesaja worden vervuld¹⁸.

¹⁷ Zie: Matth.1:21; Lucas 1:32, 33, 46-55; Luc. 2: 30, 31, 34.

¹⁸ - Jesaja 11: 2,3 "En op hem zal de Geest des Heren rusten, de Geest van wijsheid en verstand, de Geest van raad en sterkte, de Geest van kennis en vreze des Heren; ja, zijn lust zal zijn in de vreze des Heren" ;

- Jes. 49:1,2 "Hooft naar Mij, gij kustlanden, en luistert, gij natiën in de verte. De Here heeft Mij geroepen van moeders lijf aan, van den schoot mijner moeder aan heeft Hij mijn naam vermeld. En Hij maakte mijn mond als een scherp zwaard; in de schaduw zijner hand verborg Hij mij. Hij maakt mij tot een puntige pijl, in zijn pijlkoker stak Hij mij".

- Jes. 53:1 "Wie gelooft, wat wij gehoord hebben, en aan wien is de arm des Heren geopenbaard?" vv.: de vierde aankondiging aangaande de knecht des Heren: zijn plaatsvervangend lijden.

Toepassing: Wat kunnen wij hieruit leren?

Jongeren hebben het in onze tijd moeilijk om een keuze voor de Here Jezus Christus te maken. Hoe komen zij op Zijn spoor? Wie vertelt hen de kern van het geloof en de noodzaak van vergeving & genade door het offer van Jezus Christus? Wie staat er open voor hun vragen over geloof en maatschappij? Soms word je zo snel voor “refo” of “vrome” uitgescholden! En tijdens spreekbeurten en discussies moet je jouw mening altijd klaar hebben; ook als die mening tegen de stroom ingaat; als de hele klas misschien iets heel anders denkt/vindt. In onze maatschappij lijkt alles te kunnen, maar mensen staan amper stil bij de weggediscrimineerde Jahwe, bij de verdrongen God, bij de belachelijke gemaakte Here. Waar is het respect voor de Almachtige? Christenen in de Gaza-strook kunnen daar van mee praten; weggevlucht uit de vertrouwde omgeving¹⁹. Jongeren staan voor ingrijpende keuzes: “Wie zal ik dienen?” Jezus geeft in dit bijbelgedeelte het voorbeeld. Hij verlangt de dingen van God te doen. Ik hoop dat wij daar ook naar verlangen, om Hem te kennen. Een goed voorbeeld doet goed navolgen.

4. Jezus weende: over Jeruzalem en over de tempel²⁰; *thema: het vooruitzicht/de toekomst* (Lucas 19:41).

Het is de geschiedenis van Palmпасen, van de intocht van Jezus in Jeruzalem, van het pad van palmladeren en uitgespreide klederen. De stad loopt uit en de mensen zingen Jezus toe. Zij spreken over de Zoon van God, over de zoon van David. Er is een massa op de been gekomen om de nieuwe Koning toe te juichen en om Hem binnen te halen als nieuwe leider. Dat is tandenknarsend voor de schriftgeleerden. Zij kunnen dat eigenlijk niet aanzien. Hoe komt het toch dat de mensen zo uitlopen voor die man uit Nazareth? Ongelooflijk! Wat een contrast tussen het volk en Jezus²¹.

Jezus is met heel andere gedachten bezig. Het is maar een kort fragment; eigenlijk zijn het maar twee woorden. Maar daar zit toch een enorme waarheid in. Laten we ons tot de tekst bepalen: *“En toen Hij nog dichterbij gekomen was en de stad zag, weende Hij over haar en zeide: Och, of gij ook op dezen dag verstondt wat tot uw vrede²² dient, maar thans is het verborgen voor uw ogen. Want er zullen dagen over u komen, waarin uw vijanden een bolwerk tegen u zullen opwerpen en u omsingelen en u van alle zijden in het nauw brengen, en zij zullen u en uw kinderen in u vertreden en zij zullen in u geen steen op de anderen laten, omdat gij de tijd niet hebt opgemerkt, dat God naar u omzag”*.

Jezus weent (= luid snikken; zijn zorg, zijn ontferming) over Jeruzalem en de tempel. Het huis van de Here God zal verwoest worden. Er zal geen steen op een andere steen blijven.

Hoe was het ook al weer?

- Abraham had op de berg Moria Isaäk moeten offeren. Zij waren samen de berg opgelopen. Abraham had een altaar gebouwd en had zijn zoon op het altaar gelegd. Op

¹⁹ “Christenen Gaza steeds meer in het nauw”, in *Nederlands Dagblad*, 31-01-2008; pag. 2. Bron: www.opendoors.nl

²⁰ Het verhaal staat ook in:

- Matt. 21:1-9, maar in dat gedeelte wordt met geen woord gesproken om het feit dat Hij weende.
- Marcus 11:1-10, geen opmerking over ‘het wenen’; wel wordt hier een vergelijking gemaakt met de vijgenboom, die zonder vrucht is onder de bladeren. Daar was het ook niet de juiste tijd voor; dat was pas na Pasen en in augustus werd de vrucht geoogst. Vergelijk Jeremia 9:1. Matt 7:16 vertelt over het vrucht dragen voor de Here.
- Joh. 12:12-16: de Farizeeën diskwalificeren Jezus; er spreekt een enorme haat uit deze woorden.

²¹ Zie Luc. 7:13, 38; vergelijk Elisa, in 2 Kon. 8:11.

²² Het gaat om vrede met God én welvaart: Ps. 122:6; Gen. 14:18.

het laatste moment greep God in en hoefde Isaäk niet geofferd te worden. In een struik zat een bokje dat werd geofferd (Genesis 22:2).

- Salomo bouwt op de berg Moria de tempel. Daarvoor was het een dorsvloer, in het bezit van de Jebusiet Arauna (2 Kron. 3:1). Zijn vader David was eerst van plan om de tempel te bouwen (2 Sam. 7), maar hij kreeg geen toestemming van de Here God. Salomo zal de tempel bouwen. (I Kon. 6). Deze tempel wordt verwoest in 586 voor Christus.
- De volgende tempel werd gebouwd door degenen die uit de ballingschap kwamen en was kleiner dan de eerste tempel. Deze tempel wordt ook wel ‘de tempel van Zerubbabel’ genoemd (Ezra, Haggai 2:3 vv). In 516 voor Chr. was deze tempel klaar. Later is ook deze tempel verwoest (als Pompeius Jeruzalem verovert; 63 voor Chr.).
- In de tijd van de Makkabeeën werd de tempel door de overheerser, Antiochus Epiphanes (175-174 v. Chr.) ontwijd. Toen de tempel heroverd werd, is er een groot feest gevierd; het Chanoekafeest²³
- Onder Herodes wordt de verwoeste tempel weer opgebouwd en uitgebreid (sommigen noemen dit de derde tempel). In het jaar 64 n. Chr. is deze tempel klaar. Zes jaar later werd hij reeds verwoest door de Romeinse veldheer Titus. In het jaar 66 n. Chr. was er een Joodse opstand begonnen, die hard door de Romeinen werd neergeslagen. Jeruzalem en de tempel werden verwoest. Gods huis op aarde was opnieuw verdwenen.
- In Ezechiël 40-48 wordt verteld over een nieuwe tempel, een reine tempel, waarin nog steeds geofferd wordt vanwege zonden van de mensen. Toch vertelt het ook iets nieuws: uit de tempel stroomt een rivier die leven geeft (Ezech. 47)²⁴.
- In Openbaring 21 wordt gesproken over een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; het nieuwe Jeruzalem daalt neer. Daar staan ook een paar opmerkelijke zinnen: “*Zie de tent van God is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen*” (Op. 21:3) en “*En een tempel zag ik in haar niet, want de Here God, de Almachtige, is haar tempel, en het Lam*” (Op. 21:22). Een afzonderlijke plaats van Godsverering is er niet. Zij is blijkaar niet nodig.

Toepassing:

Jezus weent om de stad, om de tempel. Zij zullen vernietigd worden. Als het volk God, de Here niet zoekt en aanbidt, dan verdwijnt de plaats van aanbidding. Dan heeft een tempeldienst geen toekomst. Jezus weent om het verdwijnen van de liefde voor Zijn vader door het uitverkoren volk. Hij weet van de ellende die zal volgen. Nu is het nog ‘Hosanna’; straks wordt het “Kruisig Hem!” Zo kan het tij keren. Van aanbidding naar afwijzing van Jahwe, de Here God. Daarom moet Jezus luid wenen.

Hoe kijken wij tegen de toekomst aan? Hoe is het met onze aanbidding van Jezus en van de Here God? Wenen wij ook over het verloren gaan van mensen als zij de verlossing door Jezus Christus niet kennen?

De tempel is verdwenen, alleen de Klaagmuur is blijven staan. De strijd om de berg Moria woedt nog steeds. Kijk maar naar de hedendaagse onderhandelingen over de status van Jeruzalem.

Ezechiël kondigt een nieuwe tempel aan, maar daar moet nog wel geofferd worden als losprijs vanwege de zonden van mensen.

Openbaring spreekt over een geheel nieuw Jeruzalem, zonder tempel, maar met de Here God als tempel, en met het Lam, Zijn Zoon Jezus Christus. Met de wederkomst van Jezus komt de tempel

²³ Zie de apocriefe boeken van de Makkabeeën (boeiende geschiedenis) en in het prachtige boek van Chaim Potok: *Omzwervingen*.

²⁴ Zie: Bijbelverklaring van *De profet Ezechiël* door Arno C. Gaebelien (2003) - Doorn: Het Zoeklicht, ISBN 906461066-0

weer terug op aarde. Die kan niemand verwoesten. God ziet om naar ons; **zien wij om naar Hem?**

5. Tot slot:

We hebben Jezus gezien als klein kind in de tempel. Herkend als Heiland door een oude man, Simeon. Hij is door de Geest geleid naar de Messias. Wat een bijzondere werking door God! We hebben Jezus als 12-jarige gezien, wederom in de tempel. Daar komt Zijn wijsheid, Zijn intelligentie reeds naar voren. De leraren zijn onder de indruk. Jezus stelt vragen en geeft indringende antwoorden.

We zien Jezus op het moment dat Hij Jeruzalem overziet. Wat een verdriet, wat een ontferming, wat een pijn. Hij ziet wat verloren gaat. Daarnaast weet Hij dat dit niet het einde is. Er komt een andere tijd. Een tijd waarin God weer tegenwoordig is en Zelf onder het volk aanwezig is. Na de verwoesting, na de zondeval komt er uitredding! Er komt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde! Dan is de verwoesting en de vernieling voorbij. God leeft dan weer onder ons en wij met Hem. Dat is het goede nieuws: God met ons: Immanuël!

Amen.

6. Referenties:

- Alexander, D. en P. (1973) – *Handboek bij de Bijbel* – Den Haag: Voorhoeve; pag. 516, 517, 527.
- Koops, Rina (z.j.) – *Mag ik U iets vragen Heere Jezus?* – Ermelo: Stichting voor Bijbelonderzoek; ISBN 90 75505 28 0²⁵.
- Meijer, W.L.²⁶ – *Rembrandt, De voorstelling in de tempel/De lofprijzing van Simeon (1631); thema: Woordwijs* – www.bijbelstudiebond.nl/doc/art1998/DECMEIJ1.pdf?
- Os, prof. dr. Henk van (2004) – *Gastpreek, op 18-01-2004* – te vinden op: <http://home.nl/~olvrozenkrans/20040118-2.htm>
- Rietkerk, ds. Wim (1996) – *Verstaan wat tot je vrede dient* > www.ngk.nl/utrecht/Rietkerk/preken/31maart.htm
- Smilde, dr. E. (z.j.) - Lucas; in: *Bijbel met kanttekeningen*, deel 7 – Baarn: Bosch & Keuning.
- Tanghé, ds. J. (2008) – Bijbelse plaatsen: De tempel van Jeruzalem: huis van gebed; in: *Elisabethbode*, nr. 2, 19-01-2008, 76e jaargang; pag. 14-15²⁷.
- <http://www.bijbelarchief.nl/default.asp?id=312>: *Lucas hoofdstuk 1 en 2, kanttekeningen*.
- [http://nl.wikipedia.org/wiki/Simeon_\(Nieuwe_Testament\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Simeon_(Nieuwe_Testament))
- http://nl.wikipedia.org/wiki/Lofzang_van_Simeon
- www.jongerenavonden.nl/folders/jezusweende.doc : *Jezus weende* – Andrew Gray.

²⁵ Pag. 8, 10.

²⁶ Overleed plotseling in juli 2007. Schreef meerdere boeken over kunst: *Kunst en revolutie (1975)*, *Kunst en maatschappij (1977)*, *Rembrandt en het Evangelie. Beeldgedichten, beeldgedachten* (Vaassen: Medema, 2006). Zie: Arie Maasland, 01-11-2006: Rembrandt als evangelist, in: *Reformatisch Dagblad* – op: <http://www.refdag.nl/artikel/1280129> Zie: In memoriam W. L. Meijer, in: *SKOcourant* - jg. 2, nr. 49, 23-11-2007 – <http://www.skocourant.nl/artikel49.htm>

²⁷ Eerste in een serie artikelen over Jeruzalem. Begint bij de berg Moria (in het verhaal van Abraham), waar Isaak bijna geofferd werd door zijn vader Abraham. Hij trekt de lijn door via David, die een dorsvloer koopt van Ornan. “Dit is de verblijfplaats van God, de Heer. Dit is voor Israël het brandofferaltaar” (1 Kronieken 22:1). Moria is de plaats waar eerst Salomo een tempel bouwt. Later herbouwt Nehemia (en bouwt Herodes deze tempel uit) de tempel. Jezus waarschuwt voor de verwoesting van deze tempel.

- http://en.wikipedia.org/wiki/Presentation_of_Jesus_at_the_Temple : *Presentation of Jesus at the Temple*²⁸
- http://en.wikipedia.org/wiki/Simeon_the_Righteous
- Wilson, Dr. Ralph F. – *Vergadering Simeon en Anna in de tempel*; op www.jesuswalk.com/lessons Bible Study Series; Joyful Heart Renewal Ministries

Documentatie:

- *Sociaal Diaconaal Noodfonds* – Hardinxveld-Giessendam; www.noodfonds-hardinxveld.nl²⁹
- Jager-Vreugdenhil, M. & R. Kuiper (2008) – Vormgeven aan een lokaal diaconaal reveil³⁰; in: *Nederlands Dagblad*, 01-02-2008, pag. 1, Het Katern. www.samenlevingsvraagstukken.nl Zie in *Samen* – Nieuwsbrief van het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken (CvSv); jg. 1, jan. 2008 (mailadres: samenlevingsvraagstukken@gh-gpc.nl).

7. Liturgie van 03-02-2008

Herberg-evangelisatiedienst nr. 163

Voorganger: Bob de Raadt

1. Opening/inleidend orgelspel etc + zingen Psalm 75: 1, 4, 7 (Liedboek der Kerken)
2. Mededelingen
3. Stil gebed en openingsgebed
4. Inleidende woorden
5. Zingen: Lied 452: 1,2 (Evang. Liedbundel) : Jezus is de goede herder
6. Schriftlezingen: Luc. 2: 25 t/m 35; Luc. 2: 40-47; Luc. 19: 41-44
7. Zingen: Psalm 74: 2, 3, 4, 13, 14 (Liedboek)
8. Gedicht: *Mijn ogen hebben uw heil gezien*; tekst Ronald Koops – gelezen door Dorianne:

Gedicht: *Mijn ogen hebben uw heil gezien.*³¹

*daar staat hij, oud en verschrompeld
groeven in het gezicht, de rug gekromd
rechtvaardig, vroom en vol verwachting*

²⁸ Via deze website kwam ik te weten dat op 2 februari en/of 3 februari het feest gevierd wordt van de presentatie van Jezus in de Tempel. Dat valt op een bijzondere wijze samen met de dag van deze Herbergevangeliëdienst. Dit feest wordt vooral in de Rooms Katholieke Kerk gevierd en staat ook wel bekend als 'Maria Lichtmis'.

²⁹ Diaconaal initiatief van een aantal Hardinxveldse kerken om mensen in schrijnende en acute nood financiële of praktische hulp te bieden. In natura, in geld of in een combinatie van beiden.

³⁰ Essay is geschreven ter gelegenheid van de start van het Centrum voor Samenlevingsvraagstukken aan de Gereformeerde Hogeschool te Zwolle. Hier onderzoekt men de rol van de kerk in de lokale samenleving. Kerken haken in op de mogelijkheden van de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning). Zie ook: *Nederlands Dagblad* 02-02-08, pag. 3: 'Duidelijk herbeleving rol godsdienst'. Thema's waar het Centrum zich mee bezig gaat houden zijn:

1. participatie: veel mensen leven in een sociaal isolement en zijn eenzaam
2. integratie: Hoe houden wij groepen in de samenleving bij elkaar?
3. sociale samenhang en actief burgerschap: Hoe kun je als burger meebouwen aan je eigen wijk of stad?

³¹ Schrijver: Ronald Koops, naar Lucas 2:29; overgenomen uit *Het Zoeklicht*, Kerstnummer, 24-12-2005; 81^e jaargang, nr. 20-21; pag.: achterzijde. Zie in hetzelfde nummer, onder de titel *Gods genade .. heilbrengend – Mijn ogen hebben uw Heil gezien* het artikel van ds. T. Niemeijer.

*uitziend naar de volle vertroosting
en naar het heil dat eens zou komen
maar het duurde lang, zo lang*

*daar staat hij, de stokoude Simeon
verzadigd van het leven, vervuld met de Geest
hij zou niet ontslapen, voor hij het heil
met z'n eigen oude ogen zou zien
hij zou niet sterven, voor hij de vertroosting
met z'n eigen verzwakte handen zou vasthouden*

*daar staat hij, in de tempel, het huis van God
de bejaarde handen trillen en de ogen tranen
als hij het kind van licht in de armen sluit
de oude van dage draagt de belichaming van vrede en hoop
de Vredevorst, het is een kind
Gods Zoon wordt door een sterfelijke gedragen*

*het duurde lang, maar nu kan hij gaan in vrede
zijn ogen hebben Gods heil gezien
bereid voor het aangezicht van alle volken:
licht tot openbaring voor de heidenen
en heerlijkheid voor het volk Israël
het duurde zo lang, zo lang*

*eens zullen wij Gods heerlijkheid aanschouwen
dan zullen de natiën voor Hem staan
de ogen zullen knippen in het licht van Zijn heerlijkheid
geloven wordt zien, zien wordt aanbedding
eens zullen ook wij zeggen met een zucht van ontroering
mijn ogen hebben uw heil gezien*

9. Meditatie: Jezus ontmoet Simeon, schriftgeleerden en kijkt over Jeruzalem (serie: Jezus en de tempel, deel 3)
10. Zingen: Lied 37:1, 5, 8 (Evang. Liedbundel)
11. Gebeden: voorganger – stil gebed – Onze Vader
12. Geloofsbelijdenis:

*Jong, jeugdig en de toekomst
Een oude man komt door de Geest geleid
Vol verwachting naar voren geschreid
Hij heeft een belofte op zak
Eerst de Messias zien, dan met gemak
De andere Heer ontmoeten - op Zijn tijd.*

Simeon is de naam en Hij heeft zijn leven lang

*Vertrouwing gezocht – in Gods belang
Nu komt hij uit de schaduw van zijn leven
In zijn nadagen komt hij tot het Licht
en kan hij zijn leven aan de Here geven.*

*Een lofzang komt uit zijn mond
Hij gelooft in de belofte van God en Zijn verbond
Er volgt een waarschuwing voor Jezus en Maria
Leven geeft verwerping, afwijzing en pijn, als een paria
Totdat door geloof en overgave de kritiek verstomt.*

*Jezus is als opgroeiend jochie van 12 in de tempel
Hij luistert, vraagt - en drukt op het gesprek Zijn stempel
De schriftgeleerden zijn verbaasd over zoveel talent
Maar Jezus maakt zich nog niet helemaal bekend
Hij staat met Zijn missie nog voor de drempel.*

*Hij gaat met zijn ouders weer mee terug naar Nazareth
Daar krijgt Hij vervolgonderricht in leven en de Wet
Totdat Hij zelf onderwijs gaat geven
Als zichtbare Zoon van God, over het onzichtbare Leven
Hij dient God en is de vervulling/belichaming van de Wet.*

*Aan het eind van Zijn tocht, op weg naar het kruis
Overziet Hij Jeruzalem en het tempelhuis
Hij weent luid, want Hij weet wat de stad te wachten staat
Als de mens niet naar Zijn God luistert en Hem verlaat
Dan is het op aarde niet meer pluis.*

*Wij geloven dat er een andere hemel en aarde zal komen
God zelf zal bij de mensen wonen
Samen met het Lam; in een nieuw Jeruzalem
Glorie voor de Here God en voor Hem
De Zoon van God, Messias - Laat de Koning maar komen.*

© Bob de Raadt, 01-02-2008

13. Zingen: Lied 376: 1,2 Abba Vader (Evang. Liedbundel)
14. Zegen
15. Zingen: Lied: 456: 1,2,3 (Liedboek) - staande.
16. Uitleidend orgelspel.